

PHÂN BÓN QUA LÁ

1. Từ giữa thế kỷ 19, phân bón lá đã được chú ý phát triển, vì được coi như một tiến bộ kỹ thuật có hiệu quả nhanh và có lợi về kinh tế, mặc dầu phun/xịt phân qua lá không thể thay thế cho phân bón qua đất. Vì khó có thể đạt năng suất cao mà chỉ cần bón phân qua đất và ngược lại và cũng không chỉ dùng phân bón lá để đạt năng suất cao nhất. Các chất dinh dưỡng hòa tan trong nước với một tỉ lệ thích hợp có thể sử dụng để phun xịt lên lá ở thời điểm thích hợp, tùy loại cây trồng, điều kiện đất đai và khí hậu. Các chất dinh dưỡng qua những vẩy và lông trên mặt lá thấm vào lá, tới các mô, qua màng bán thấm của tế bào, đẩy mạnh quá trình đồng hóa và vận chuyển chất trong quá trình phát triển của cây trồng, từ cơ sở đó góp phần làm cho cây sinh trưởng phát triển tốt và cho năng suất cao. Với kỹ thuật nguyên tử đánh dấu, người ta còn thấy cây có thể hút chất dinh dưỡng qua cả thân và cành.

2. Bón phân qua lá có những lợi thế hơn bón qua đất, như: (i) Hiệu quả đối với cây rất nhanh, chỉ sau vài giờ đã thấy thể hiện, cho nên chúng ta có thể cung cấp dưỡng chất kịp thời cho cây; (ii) Trong điều kiện cây gặp khó khăn trong việc hút chất dinh dưỡng qua bộ rễ, như gặp hạn, đất có vấn đề, bộ rễ bị bệnh, cuối giai đoạn sinh trưởng bộ rễ bị già cỗi..., phương pháp phun/xịt phân lên lá sẽ khắc phục được khó khăn trên và cung cấp kịp thời nhu cầu dinh dưỡng của cây; (iii) HIệu quả sử dụng phân bón qua lá rất cao, có thể lên tới 90-95%, trong khi lượng bón qua đất chỉ được cây sử dụng khoảng 40-50%. Với những lợi thế trên, kỹ thuật bón phân qua lá đã bổ sung rất đặc lực cho kỹ thuật bón phân qua đất trong hệ thống quản lý dinh dưỡng tổng hợp. Đã có nhiều cố gắng để có những chế phẩm phân bón qua lá không chỉ chứa đơn chất dinh dưỡng, như **Greendelta-12**, **Greendelta-19**, **Greendelta-21**, **Greendelta-25** hay **Deltaforlia 18-18-21+TE**, **Deltaforlia 6-30-13+6TE** do **Greendelta** cung cấp xuất có chứa N, P, K và đủ các chất trung vi lượng cần thiết (Ca, Mg, S, Fe, Mn, Zn, B, Cu, Mo) ở dạng Chelate(-) với hoạt hóa cao gấp hàng ngàn lần, thân thiện với môi trường và không gây ngộ độc. Hiện nay **Greendelta** đã và đang cung cấp ra thị trường những sản phẩm phân bón phân giải chậm trong đất cho cây như: **Delta-Coated 16-5-12+5TE**, **Delta-Coated**

18-6-12+5TE được sản xuất bởi công nghệ đặc biệt làm cho tất cả các dinh dưỡng Đa-Trung-Vi lượng trong mỗi viên phân được phân giải một cách từ từ nhằm đáp ứng nhu cầu dinh dưỡng THỰC của cây trồng đầy đủ và không bị thiếu hụt trong suốt quá trình sinh trưởng và phát triển của cây trồng. Như vậy, kỹ thuật sử dụng phân bón qua lá đã có quá trình sử dụng như một TBKT trên 1 thế kỷ, đã có cơ sở thực tế và cơ sở khoa học vững vàng.

3. Phân bón được xác định gồm những đa lượng (N, P, K); trung lượng (S, Ca, Mg) và vi lượng (Fe, Mn, Zn, Cu, Mo, B); tùy cây tùy đất mà có thể có một số chất khác như Na, Si, Co, Al... Mỗi chất dinh dưỡng có tác dụng riêng biệt trong đời sống cây trồng. Nói chung, đất chứa gần đầy đủ các loại dinh dưỡng trên, thường chỉ thiếu về số lượng cây sử dụng được; khi đất thiếu chất nào đó hoặc tuy đất có đủ chất đó, nhưng do điều kiện ngoại cảnh bất lợi (hạn, úng, phèn mặn...); do tình trạng của cây không khỏe hoặc bị bệnh không hút được chất đó, cây sẽ thiếu chất đó; lúc này vai trò của phân bón qua lá càng trở nên quan trọng để cây phát triển bình thường và cho năng suất cao. Nhiều loại phân bón qua lá chứa cả các chất kích thích sinh trưởng, các emzim, vitamin, acid amin..., cũng có loại chứa những chất trên có hiệu quả, nhưng những chất này không phải là phân bón, trường hợp có tác dụng thì tựa như vitamin B12, như nhưng sâu đối với người (GS. Vũ Cao Thái, 1996).

4. Tác dụng tăng năng suất và hiệu quả kinh tế của bón phân qua lá đã được chứng minh bởi khá nhiều tài liệu, nhiều kết quả thí nghiệm, thực nghiệm ở trong cũng như ngoài nước, đối với nhiều loại cây trồng như lúa, ngô, rau quả, cà phê, cao su... Nhận xét chung của GS Vũ Cao Thái (1996): phân bón qua lá tăng năng suất cây trồng là biện pháp kỹ thuật có tính chiến lược của ngành nông nghiệp, trung bình tăng 20-30% đối với cây lấy lá như chè, dâu tằm, rau cải, xà lách...; tăng từ 10-20% như đối với các cây cà chua, đậu phụng, bắp, cà phê...; và tăng từ 5-10% như đối với lúa.